

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИВРИТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО А2

Кратко представяне на учебната програма

Обучението по чужд език- иврит в прогимназиален етап е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика.

Тази програма е предназначена за обучение на учениците от IX и X клас, които в края на X клас се очаква да постигнат ниво „Бет” – еквивалент на А2 по Общата европейска езикова рамка . В този етап продължава процесът на овладяване на езикови и литературни знания, започнал в начален етап на обучението. Знанията се систематизират, обогатяват и надграждат с помощта на учебна програма за език, култура, традиции и нова дигитална интерактивна програма, която предоставя обучение с онлайн платформи и предлага възможност на учениците да обогатят своите знания по иврит , еврейските традиции , празници и култура.

Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в програмата са ориентирани към интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторяемост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите и се отнася за всеки следващ клас и етап на обучение.

Очакваните резултати по четирите умения: слушане, четене, говорене и писане се основават на приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователна подготовка.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИВРИТ

Образователно-възпитателният процес по иврит във IX- X клас е част от общата образователна и възпитателна програма в първи гимназиален етап на средна образователна степен и има за цел:

- Да мотивира и развие желание за общуване чрез езика;
- Да доразвие у учениците комуникативно-речеви умения за ориентация и участие в комуникативни ситуации;
- Да изгради умения за учене и изграждане на езикови компетентности, включващи знания, умения и стратегии за успешно общуване;
- Чрез изучаване историята, културата и традициите на Израел да създаде мотивация за задълбочен интерес към историята на евреите и езика;
- Да формира у учениците комуникативно-речеви умения за слушане, говорене, правилно и изразително четене, грамотно и четливо писане;
- Да формира знания за езиковите и речевите единици, за елементарни правоговорни и правописни норми;
- Да развие устната и писмената реч, паметта, познавателните интереси и творчески способности на ученика;

- Да формира отношение на уважение към културните различия.

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното му обкръжение, когато се говори бавно и ясно със стандартно поризношение характерна за езика интонация; • да разбира общото съдържание на кратък несложен текст, както и елементарни полезни подробности. • да разбира кратки, ясни указания и да следва несложни упътвания; • да се ориентира в пространството, времето и числата. 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира познати имена, думи и изрази, срещани в обичайни ситуации от всекидневието; • да разбира кратки електронни съобщения, картички или писма; • да разбира онагледена кратка и несложна информация; • да разбира съдържанието на кратки несложни автентични, съобразени с езиковото ниво, и адаптирани текстове от различни жанрове по познати теми, съдържащи позната лексика и изучавани граматични структури, когато при необходимост ги препрочита; 	<p>Ученикът може:</p> <p>При диалогична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да общува по несложен начин, подпомогнат от събеседник, който е готов да повтори или преформулира бавно казаното; • да води несложен разговор по познати теми, като задава и отговаря на несложни въпроси; • да се ориентира в пространството, времето и числата; • да изразява по несложен начин свои непосредствени желаниа и потребности; • да установява кратък социален контакт, използвайки несложни форми на вежливост; 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да описва с несложни изрази себе си и хората от близкото обкръжение; • да пише поздравителна кратичка, лично писмо, като при необходимост ползва опори и речник; • да съставя несложен писмен текст по познати теми с ограничен обем думи, като използва опори. • да попълва личните си данни във формуляр или въпросник;

	<ul style="list-style-type: none"> • да разбира несложни съобщения, указания и информация.	<ul style="list-style-type: none"> • да говори по познати теми, макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да прилага компенсаторни комуникативни стратегии; <p>При монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се представя, използвайки прости изречения • да описва накратко хора, с които общува, условията си на живот, всекидневни дейности и заобикалящата среда; • да разказва накратко по несложен начин за всекидневни дейности и предпочитания • да говори по познати теми, бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането	
--	---	--	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p><i>Необходимо е да има елементи и/или отделна рубрика, свързани с културата на Израел, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие с активно приложение на ИКТ в клас. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.</i></p> <p>I. Градове, забележителности и култура в Израел</p> <ul style="list-style-type: none"> • на кафе в Йерусалим • приятели от цял свят в Тел Авив • Планината Синай • Езерото Кинерет-Галилейско езеро • свитъците на Мъртво море- история и легенди • Ботаническа градина – природа и растения в Израел 	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да разпознава при слушане и четене текстови разновидности от учебника или учебни помагала – указания, съобщения, диалози; • Да реагира адекватно на указания, съобщения, правила за игри и инструкции, свързани с учебното съдържание; • Да изразява съгласие или несъгласие; • Да работи в групи. <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разбира адекватно проведените диалози в час; • Възприема и осмисля разказани приказки, разкази, рецитирани стихотворения; • Умее да се отнася с уважение към мнението на другия и да изслушва търпеливо; • Може да слуша съсредоточено; разбира несложни текстове на иврит, записани на аудио/видео носители; • слуша, разбира и се ориентира в основната информация от съобщения, комикси, кратки откъси от разкази и приказки • слуша и разбира точни и целенасочени въпроси на учителя и съучениците си 	<p>ФОНЕТИКА</p> <p>Ударение в думата. Фразово ударение Основни интонационни модели Фонологични модели Транскрипция (с фокус върху разпознаването и изчитането на символите за постигане на правилно произношение и автономност при работа със справочници и речници)</p> <p>ГРАМАТИКА</p> <p>I. Глаголни времена</p> <p>זמן הווה זמן עבר זמן עתיד</p> <p>Групи глаголи – בנייני הפועל</p> <p>Предлози שמות יחס</p> <p>Местоимения שמות גוף</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лични местоимения (אני אתה אלו) (אנחנו אתם אתן הם הן) • Показателни местоимения (זה זאת)

II. Всекидневие

- Рожден ден
- Уча иврит в Улпан
- Реклами и обяви- мога да изпратят писмо, покана и обява
- моят любим град
- кариера или хоби
- Шабат шалом- норми и правила на поведение
- части на тялото
- в магазина за дрехи

III. Влиятелни личности в Израел и история

- Херцел- живот, мечти и постижения
- Ционизъм
- Моше Монтефиоре- принос и влияние
- Евреите в Испания
- Рамбам
- Хана Сенеш- автобиография и дневник
- Елиезер Бен Йехуда- баща на съвременния иврит

ЧЕТЕНЕ

Ученикът може:

- чете и разбира основната информация от съобщения, обяви, комикси, разкази, приказки
- разбира при четене подробности в съобщения, правила за игри, лични писма и разпознава в тях някои социокултурни особености
- разграничава в практически план монологична и диалогична реч
- умее да чете правилно и изразително познати текстове, монолози, диалози
- чете наум и доказва, че е разбрал смисъла на прочетеното
- отговаря на въпроси по определена тема
- поставя въпроси по дадена тема

ГОВОРЕНЕ

При диалогична реч

Ученикът може:

- опознава празниците от еврейския календар
- разказва кратки случки, събития и преживявания от миналото и настоящето, описва хора, предмети, животни, исторически и географски местности, свързани с изучавани теми
- правилно и свободно използва синоними и антоними
- използва цифровото съответствие на буквите от еврейската азбука
- разбира въпросите, указанията и съобщенията на учителя и реплики на своите съученици

- Въпросителни местоимения (מלת- שאלה)
מי? מה? כמה? למה?
- Притежателни местоимения (שלי שלו שלה)
- Части на речта: прилагателни по род и число

Числителни имена

- Бройни числителни имена до 1000
- Редни числителни имена (מספרים סודרים ומונים)

Членуване, частицата “Et”

Включват се елементи от речевия етикет:

поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници.

II. ЛЕКСИКА

Включва основни лексикални единици, необходими за несложна комуникация по предвидените от програмата тематични области.

Включват се елементи от речевия етикет:

поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, инструкции, съвет,

- Йом Аацмаут – Ден на Независимостта
- декларация за Независимост
- Холокост

IV. История и съвременност

- характерните особености на живота в Израел, свързани с национална принадлежност, норми и правила на поведение, места и забележителности
- Меа Шаарим- запознанство с традиция и норми- знак на уважение и толерантност
- народни притчи и приказки
- Еврейската сватба- семейни тържества и събития
- семейство Бергман- норми и правила на поведение

- разграничава съществително име, глагол, местоимение и прилагателно име
- води кратък, несложен разговор по изучавани теми или ежедневни ситуации
- може да изпълни поставени задачи от учебната тетрадка

При монологична реч

Ученикът може:

- Да представя себе си и свои близки и приятели по елементарен начин;
- Да рецитира стихотворение;
- Да отгатва гатанка;
- Да изпълнява песни на иврит
- Да описва предмети и явления, хора, животни, обстановка;
- да прави описания по изучаваните тематични области;
- да разказва за себе си, за своето минало и настояще, за бъдещите си планове;
- да изразява чувства, мнение, одобрение, съгласие или несъгласие;
- да говори макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, които не нарушават разбирането;
- да прилага компенсаторни комуникативни стратегии;

ПИСАНЕ

Ученикът може:

- изписва правилно отделните думи, спазва особеностите на езика

препоръка, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници

III. СИНТАКСИС

- Сложно изречение, безглаголно изречение, изречение с глагол плюс инфинитив, въпросително изречение, отрицателно изречение. Думи за въпрос.
- Пряка и непряка реч

	<ul style="list-style-type: none"> • служи си с основните езикови и речеви единици при писмени форми на общуване • умее да спазва основните правописни норми на иврита • пише по определен повод поздравителна картичка с пожелания за различни празници, описва себе си, семейството си, приятелите си 	
--	--	--

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата .

Обучението по иврит има за цел:

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности на учениците на иврит;
  - да мотивира ученика да използва езика за комуникация: да чете, да разбира, да общува без особени затруднения, да демонстрира основни умения за изразяване в устна и писмена форма;
  - да изгражда положително отношение към езика и еврейската култура;
  - да спомогне за осъзнаване необходимостта от владенето на езика като фактор за интелектуалното израстване на учениците.
- да запознае учениците с празниците от еврейския календар, традициите и фолклора: Рош ашана, Йом кипур ,Ханука,Ту бишват,Пурим,Песах

Годишен общ брой учебни часове за изучаване на учебния предмет чужд език иврит в общообразователната, в разширената и в допълнителната подготовка:

IX клас – 144 часа

X клас - 144 часа

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за един учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в клас	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка
Контролни работи и проекти	минимум 2 оценки

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ИВРИТ

Обучението се осъществява чрез:

- прилагане на осемте вида интелигентност в обучението : лингвистична(вербална),логико-математическа,музикална,телесно-кинестатична,пространствена,междоличностна,вътрешноличностна и натуралистична
- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- прилагане на дейностно-ориентиран подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- общообразователна и възпитателна насоченост на обучението за формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването;
- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се основава на личния опит и се създават асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети; изученият материал постоянно се включва в учебната дейност чрез типични комуникативни ситуации, а новият материал се съпоставя с изучения; ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;

Ключови компоненти	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четири езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации, използване на помощни материали и техника
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогаляване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознанство с основни математически действия и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, човекът и природата, география и икономика
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи на електронно обучение в часове по иврит за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците • работа по проекти • дидактически игри • извънкласни дейности (изложби, изнесени сред природата уроци, свързани със заобикалящата среда, участие в

	<p>училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.) • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси) връзка с всички учебни предмети
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	<p>участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание: осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с учебните предмети история и цивилизации и география и икономика</p>
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	<p>работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, развиване на новаторско мислене и възприемане на нови идеи, връзка с учебен предмет технологии и предприемачество</p>
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	<p>Дейност за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на Израел , за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, история и цивилизация, география и икономика, музика и изобразително изкуство</p>
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	<p>Дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебните предмети физическо възпитание и спорт, човекът и природата, история и цивилизации и география и икономика</p>